

Hallacı Mansur

— rasay · 26 Nisan 2013

Türk-İslam âlimleri serisi – 34

HALLAC-I MÂNSUR

(H. 309'da idam edildi)

Künyesi; Ebu'l Mugis Hüseyin bin Mânsur
El-Beyzâyî'dir, baba adıyla bilinir,
O küçükken babası Vasıt'a yerleşir,
On iki yaşında Kur'ân ezberler Mânsur.

İlim için âlimler meclisine gitmiş,
Ünlü âlimlerin ders halkasına girmiş,
Sehl bin Abdullah bu âlimlerden biriymiş,
Her anını ilimle doldurmuştur Mânsur.

Amr bin Osman Mekki'den tasavvuf öğrendi,
Yirmi yaşında Hacc için Mekke'ye gitti,
Her gün oruç tutup, kimseyle söz etmedi,
Tefekkür içinde yaşar Hallâc-ı Mânsur.

Hacc dönüşünde Bağdat'ta durup eğleşmiş,
O, Cüneyd-i Bağdadi'den feyzler edinmiş,
Ebu'l Hüseyin Ahmed Nuri'yi dinlemiş,
Amr Mekki'nin sohbetine gider Mânsur.

Tüster'e döndüğünde taciz etmişlerdi,
O da, sufilik kıyafetini giymedi,
Halk kisvesine girip, halk içine indi,
İkinci defa haçtadır Hallâc-ı Mânsur.

Hacc dönüşünde asker kıyafeti giymiş,
Putperestler diyarı olan Hind'e gitmiş,
Sonra Horasan, Türkistan ve Çin'e geçmiş,
İslâm'ı anlatıp davet yapmıştır Mânsur.

Tüster'e dönüp üçüncü Hacc'ına gitti,

Orada kendisine işkence istedi,
Bağdat'tayken öldürülmeyi talep etti,
Bu sırada "Ene'l-Hakk" der Hallâc-ı Mânsur.

Bu söz kısa zamanda dünyaya yayılmış,
Bu sözünden dolayı da hapse atılmış,
Suçsuzluğu anlaşılınca serbest kalmış,
"Ene'l-Hakk"ın yorum şekli çoktur Mânsur.

İsmi bazı mezhepler içinde anıldı,
Hambeli mensuplarından biri sanıldı,
O, ağır suçlamalarla hapse atıldı,
Öldürülmeyi daim arzu eder Mânsur.

Sekiz yılsonunda idam hükmü verilmiş,
İdamı da İbn Abdüssamed onay etmiş,
Devrin halifesi İbn Abdüssamed imiş,
Hicri üç yüz dokuzda hayat sondur Mânsur.

Önce kırbaç cezası ile o denendi,
Dönmeyince el ve ayakları kesildi,
Astılar, cesedi de ateşe verildi,
Külleri de Dicle'ye atılmıştır Mânsur.

İnsanların gönüldekini açıklamış,
Bu yüzden "Hallâcü'l Esrar" adını almış,
"Sırları pamuk gibi atan" manasındaymış,
"Kitâbü't-Tavasın'i yazandır Hallâc-ı Mânsur.

Ölümü son gören, her daim aldanmıştır,
O son değil, yeni hayata başlangıçtır,
İmansızın önü-sonu zor olacaktır,
Varlığın gayesini bilmeli yiğidim.

Allah yasak etmişse, serbest bırakan kim?
Orada sorulmaz, cumhur kim, başbakan kim!
Sorulur; Rabbin kim, Kitabın ne, Nebin Kim?
Allah çizgisinden şaşmamalı yiğidim.

Şair, Araştırmacı, Yazar: Abdullah Yaşar Erdoğan